

Püha õõ.

29438.

A-13379

Vaikselt langeb lumehelbeid,
kattub uinuv maa.
Taevas seisab tähti selgeid,
hiilgab hõbekuu.

Rahu üle ilma levind —
tungib kõikjale.
Minu hingegi ta valdab,
kactab kurbuse.

Imeline jõulurahu
kust küll tuled sa?
Jeesus sinu läkitaja
on tõest üksinda.

Talle, Rahukuningale
ise kuulun ka,
annan südame ja hinge
Talle tervena.

Vaikselt langeb lumehelbeid,
sirab tähtevöö.
Önn ja rahu hinge täitvad —
sest on jõuluöö.

L.

Kiri jõululapsele.

Paljude aastate eest elas Kölnis armas usklik krahvinna R. Oma abikaasaga oli ta elanud õnnelikku abielu ja neil oli kõike külluses. Kuid jäänud leseks, oli ta olukord palju muutunud; nüüd tuli tal sageligi kannatada nälga ja puudust, nii et ta vahel ei teadnudki, kuis rahuldada järgmisel päeval enese ja oma laste vajadusi. Kuid imelik oli Jumala abi, millest ta tänutundes ikka ja jälle oma sõpradele jutustas. Iga kord tuli õigel ajal abi, sageli üsna arusaamata viisil. Ja ta tohtis auliselt kogeda, et Issand oma sid ei unusta, vaid oma lastele mõtleb. —

Jõulupühad olid ukse-ees. Väike Peeter, ta noorim poeg, kuulis koolis palju kõneldavat pü-

hast Jõululapsest; kõik ta kaaslased lootsid midagi toredat saada ja jutustasid õhinaga oma oodatavaist kingitusist.

Ühel päeval tuli Peeter õhetavate põskedega koju, kaelustas tormiliselt ema ja ütles: „Ema, tuleb ka meile Jõululaps? Ja toob ta ka mulle ühes midagi ilusat?“

Õrnalt silitas krahvinna oma lapse käharpeakest ja vastas tasa, kuna pisarad ta silmi valgusid: „Ma ei usu, mu südameke, et seekord püha Jõululaps meie juurde võib tulla.“

„Oh, siis tahan teda paluda!“ hüüdis välepoiss, „tahan talle ühe kirja kirjutada, siis tuleb ta kindlasti!“

Õeldud, tehtud. Väike Peeter kirjutas kirja, adresseerides: „Armsale Jõululapsele taevas,“ — ja viskas selle lähimasse postkasti. Ema ei keelanud teda selles. Ta mõtles, Jumal võib tema lapse lihtsale usule vaadata sõbralikult ja sellest mitte häbeneda.

Kui õhtul kirjakasti sisu postimajas läbi vaadati ja iga kiri õigesse kohta saadeti, tekkis äkki ametnikkude keskel suur elevus, küsimused ja sosistamine, mis torkas silma ka ülemale postiametnikule. Ta astus lähemale ja küsis, mis lahti on. Talle ulatati meie väikese Peetrikese kiri, kusjuures tähendati, et nad ei leia selle kirja õiget aadressi. Ülem avas kirja ja luges:

„Mu armas Jõululaps!

Minu ema ütles praegu, et Sa sel aastal ei tule meile. Sää! otsustasin Sind õige südamest paluda, armas Jõululaps, et Sa siiski tuleksid ja mulle ühes tooksid ilusa kivitahvli, paar vihku ja ehituskasti, ka maitsevaid piparkooke ja pähk-leid. Ma armastan Sind ka väga ja tahaksin alati sõnakuulelik laps olla.

Sinu Peeter.“

Liigutatult pani ülem kirja kokku ja ütles: „Seda väikest Peetriket pean ma üles leidma.“ Ja sügavais mõtteis jätkas ta oma tööd. Kui ta tööpäeva lõpetanud, läks võõrastemajja, kus ta oma sõpradega armastas süüa. Seal olid ta mõt-ted nii täidetud Jõululapse kirjast, et ta oma lauanaabritele jutustas kogu loo, juurde lisades: „Annaksin kaks taalrit selle eest, kui teaksin, kes see Peeter on, ma pean ta üles leidma.“ Keegi härra, kes oli krahvinnaga veidi tuttav, ja kes tema olukorda teadis, avaldas oma arvamuse, et see võiks olla tema pojakene. Postidirektor läks neid jälgi mööda ja avastas lõpuks tõesti, et krahvinna R-l on väike pojake Peeter, kes pidi olema selle kirja kirjutaja.

Kiiresti tegevusrohkeile täiskasvanuile, kuid pikkamisi kannatamatult ootavaile lapsesüda-meile saabus püha õhtu. Krahvinna oli tõesti

oma armsatele võinud muretseda üsna väikese jõulupuukese ja mõned hädavajalikud riidetükid, kuid ta hing oli vait Jumala ees, ja säravail silmil jutustas ta oma väikestele jõululugu. Äkki helistati. Teenija astus sisse suure, valgesemässitud korviga ja teatas, keegi olevat selle temale toonud, aga kohe jälle kadunud.

Väike Peeter oli kogu päev olnud kindlas ootuses ja sageli ütelnud: „Ema, sa pead veel nägema, mida Jõululaps mulle toob, sest kirjutasin ju talle kirja.“ Kui aga nüüd üllatunud ema tõstis korvi kaane ja nähtavale ilmus suur paber, kuhu oli kirjutatud: „Väikesele Peetrile Jõululapselt“ — säääl hakkas väike juubeldama, plaksutas käsi ja hüüdis korduvalt: „Oo, armas, hea Jõululaps! Vaata, ema, ta sai mu kirja kätte! Tänan sind, armas Jõululaps, tänan sind!“ Ja nüüd hakati asju välja pakkima. Säääl polnud aga mitte üksnes ilus kivitahvel ühes ehituskastiga, vihkudega ja piparkookidega, vaid ka veel tore pildiraamat, maalikast, ilus rätik emale, kaks ülikonda Peetrile ja Alfredile, tore nukk Elsakesele, väikesele õele, kolm naela šokolaadi, terve tosin piparkooke ja palju maiustusi. Ei tahtnudki nagu veel lõppu tulla väljapakkimisele. Krahvinna asetaski lõpuks palava tänupalvega korvi kõrvale. Säääl märkas ta selle põhjas kaunist ümbrikku sõnadega: „Väikese Peetri

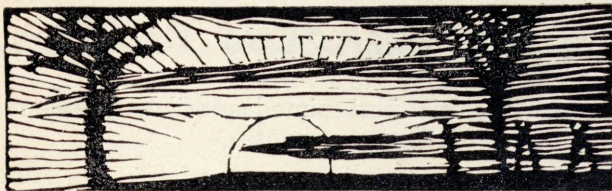
emale Jõululapselt,“ ja säääl sees oli kolm saja-
margalist.

Väljas langes lumi tihedais helbeis katus-
tele, millede üle saatis kuu oma hõbedasi kiiri,
ja lähedasest kirikutornist helises öösi koraal:
„See on see öö, mil ilmutanud Suur Jumal oma
armastust...“ jne. Oli ka tõesti õnne- ja rahu-
öö.

Õnnelikud lapsed magasid juba ammu, kui
ema veel oma tänuliku südame Jumala ees väl-
ja puistas; ja iial ei unustanud tema ega väike
Peeter, kes hiljem sai suureks, tubliks meheks,
seda kirja Jõululapsele ja selle vastust.

*

Päikest öösüngusesse
on toonud Jeesus Krist.
Ka minu hinge pimedasse
Ta tõi valgust imelist.
Sest tänulaule Tal juubeldan
ja Teda südamest armastan.

Aino kõnelus tähega.

Aino seisis üksi pimedas esikus ja vaatas jõuluöö täherikkasse taevasse.

Isa ja ema lugesid toas jõululehti, aga Aino tahtis olla hetke üksi ja siis ta astus siia pime-

dasse esikusse, kus ta segamatult võis vaadata säravaid tähti taevas. Talle oli mõistatus see, miks ei armasta isa ja ema Jeesust ja ikka naeravad, kui tema neile räägib Jeesusest, kes on alati nii hea. Juba sügisel õppis Aino oma tähesõpra tundma. Kord, kui ta jälle tahtis rääkida omast suurest sõbrast vanematele, ei tahtnud need kuuldagi sellest, isa ja ema ei mõistnud oma väikest usklikku tütart. Siis läks Aino pisarsilmil esikusse ja jäi sinna akna juure seisma. Seal näeb ta taevas, just pihlaka kohal suurt tähte, mis säras nii heledasti ja hellalt, et Aino unustas kõik mure ja vaatas üksisilmi vaid tähte pihlaka kohal.

Ja siis algas Aino ja tähe sõprus.

Aino oli oma noore südame juba ammu Jeesusele andnud. Iialgi ei unustanud ta Teda palumast. Ei iialgi! Ta armastas Jeesust kõigest südamest, terve tema olemine tunnistas Jeesust.

Jälle rääkis Aino oma tähest sõbraga.

Ja nüüd oli jõuluõhtu.

„Vaata tähekene, kui palju ma sain jõulukinke. Jõuluvanalt sain raamatuid, suusad, uue kelgu ja nuku. Aga need ei tähenda veel midagi, ilusama kingi hoian oma südames ja kas sa tead, kes see on? Jeesus on see. Tähekene, kui õnnelik ma olen praegu. Oi, millal saavad isa ja ema selle ilusa kingi — Jeesuse. Jeesus, Jeesus...

Õhtuvaikuses kuuldus Aino huulilt tänu Jeesusele ilusa kingi eest ja ka harras palve, et Jeesus päästaks ta isa ja ema. Seal tundus Ainole,

nagu oleks täht pihlaka kohal muutnud oma asendit ja säras nüüd veel heledamalt ühe suure ingli otsa ees. Ingel tuli pikkamööda Aino poole, ta säras nii ilusasti ja kiirgavalt, et Aino ei suutnud seda vaadata, vaid pigistas silmad kinni.

Nüüd tundis Aino, kuidas ingel teda puudutas ja tasa, nagu kelluke helises ta hääl kui ta küsis:

„Ainoke, tahad sa Jeesuse juurde taevasse tulla?“

„Jah, vii mind sinna,“ vastas Aino.

Siis võttis ingel ta oma sülle ja Aino tundis, kui hea ja pehme oli seal olla. —

„Armas Jumal, kas laps on surnud?“ kiljus ema hirmunult, kui ta toaukse avas ja väikest Ainot nägi pimedas esikus külmal põrandal lamavat.

Isa tuli ruttu esikusse ja tõstis õrnalt väikese külmetanud keha oma rinnale.

„Oi, Jumalale tänu, ta hingab veel!“ hüüdis isa nutvale emale.

Täht pihlaka kohal säras.

*

Jõuluöö rahu laotas oma tiivad üle maa. Näis nagu olekski see igavene rahu maa peal ja ei kaoks sealt kunagi. Aga sureva lapse voodi ees ei magata jõuluööl. Palavikuhood raputavad väikest õrna kehakest. Arst oli käinud ja tasa isale ütelnud:

„Kõrge palavik on tulnud külmetusest ja kui hommikul palavik alaneb, siis on kõik hästi.“

Seal avas Aino silmad ja vaatas üllatanult enese ümber, silmad imelikult säravad.

„Kas ma veel ei olegi taevas? Kus on ingel? Kus on täht?“

„Lapsukene, sina oled veel isa ja ema juures. Ega sa veel ei taha ära. Ega?“, hüüdis ema paludes läbi pisarate silitades lapse kuuma otsaesist.

Aino ei jaksanud enam vastata, silmad vaid ütlesid emale:

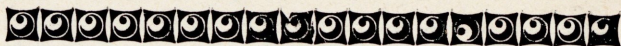
„Ma lähen ära,“ ja siis vajusid ta silmad igavesti kinni. Ingel viis ta siiski Jeesuse juurde.

„Isa,“ sõnas ema läbi pisarate. „Eks olnud Aino kui täht me elus?“

„Seda olen minagi mõtelnud,“ vastas isa. „Tahan õppida tundma oma lapse Jumalat, kellest tema nii palju rääkis.“

Seal isa ja ema põlvitasid koos Aino voodi juures nuttes kibedasti ning palusid andeks Jeesuselt, et olid Teda nii palju kurvastanud. Ja Jeesus andestas neile.

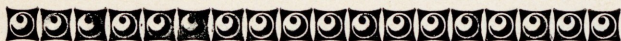
Isa ja ema said südamesse jõulukingi. Aino palveid oldi kuulnud.

Must täpp.

Heitkem korraks pilk sinna ilusasse, päikese-
küllasesse toakesse, kust avaneb vaade laiale,
liiklemisrohkele tänavale. Kuid sääl — nii ava-
ras ja hästisisustatud toakeses on ometi üks
must täpp, mida ei või kustutada. Veerevas too-
lis istub noor tütarlaps. Vabalt liiguvad ta käed,
kuid jalad lamavad kangelt ja surnult. Tume va-
ri asub tütarlapse näol. Kes teeks selgeks mus-
ta täpi, kes muudaks pimeduse valgeks? Igavese
armastuse päike vaid üksi võib seda. Mis on
surnud, äratav ta, mis on kangelstunud, teeb ta
elavaks — ta teeb kõik uueks. Issanda valgus
kustutab iga musta täpi, ta parandab kõik valu
ja teab ka kannatajaile ise ehitada sildu ja ra-
jada teid.

Samas tänavas, sumbunud keldritoakeses elab
ühes vaese emaga väike, kõhn tütarlaps. Kare
põhjatuul puhub läbi ta õhukese kleidi, ja suu-
rendab ainult väikese kibedat nälga. Külmetu-
des seisab ta vastasasuva ilusa maja ees, mille
aknast vaatab halvatud haige kurvalt tänavale.
Ta märkab last ja võpatab. Ta tõmbab kella.
„Marie,“ ütleb ta sisseastuvale teenijale, „sääl

väljas seisab keegi vaene tütarlaps; too ta tuppa, anna talle süüa, ja siis too minu juurde.“ Kõik toimub nõnda. Rõõm, tohtida kord kõhtu õige täis süüa, paneb särama väikese silmad, ja isegi haige kahvatul näol eksleb õrn puna. „Kuidas on su nimi, laps?“ küsib Eva. „Leeni!“ kõlab vastus. — „Kes on su vanemad?“ — „Isa meil ei ole, aga ema korjab kaltse ja konte ja viib neid ärisse, säält saab ta raha, ja kui juhtub, saan ma suppi.“ — „Aga kui ei juhtu?“ küsib Eva. „Noh, siis peame mina ja ema minema niisama voodisse.“ Niisama voodisse! See oli sõna, mis puudutas sügavalt Eva südant. „Leeni,“ sõnab haige sõbralikult, „kui teil midagi ei ole, siis tule minu juurde, siin leidub ikka midagi näljasele linnukesele, nagu sina.“ — „Ja, aga ema?“ küsib vaese tütarlapse pilk. „Ka tema peab saama midagi,“ kindlustab haige.

Ja Leeni tuligi hoolsasti ning viis ka vaesele emale mõndagi kosutavat. Juba lähenesid armsad jõulud, mis püüavad iga häda tervitada ja pehmedada. Meie haige südames oli jällegi muutunud veidi helgemaks ja soemaks. Sest teisi rõõmustades saad ise ka õnnelikuks. „Marie,“ sõnab haige Eva oma teenijale, „tahame valmistada kingitusi, kõige esmalt Leenile. Aga

ta peab veel ühes tooma üksteist vaest kaast. "Õmblusmasin toodi Eva tuppa, ja nüüd oli veeretooli ümbrus täis niite ja lappe, mis langesid haige virkadest kätest. Mida rohkem ta töötas, seda õnnelikumalt särasid haige silmad. Millise lapseliku rõõmuga meisterdas ta kleite, särke ning põlli, ja terve tosin ilusaid, omavalmistatud nukke! Aeg, mis varem tundus talle lõputa pikana, muutus nüüd sageli liiga lühikeseks.

Saabus jõuluõhtu. Keset tuba seisis rikkalikult ehitud kuusk. Rõõmust särades võtsid väikesed oma kingid. Ja kui toredasti maitses veel õhtusöök! Leeni arvab, nii hää võib olla ainult taevas. Õnnelikem aga oli Eva, kes vaiksel õndsuse-tundel istus oma veere-toolil. Ta ei tundnud end enam õnnetuna, ta puhkas täna täielikumalt kui kunagi varem Jumala armus. Tundus, nagu pöörduks taevane Isa ise alla kogu ta viletsusisse, teda vajutades oma armu sügavusisse. Jah, nüüd võis Eva isegi tänada Teda kannatuste eest. Tema Õnnistegija sünnipäev oli täna saanud temagi uue elu sünnipäevaks. Must täpp — tema rist — polnud kadunud, kuid jõulupuu küünlad oleksid kui hüüdnud talle nii kinnitavalt: „Sellesinase aja kannatamised ei ole ühtegi väärt au vastu, mis meile peab ilmutatama!“

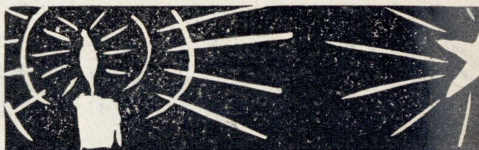
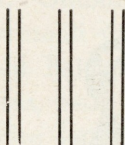
Vanaisa saladus.

Jõulud on tulnud!

Oi, kuidas Külvi ja Kalle neid pühi ootasid! Kuidagi aga ei tahtnud need tulla. Igal hommil kui üles tõusti, vaadati, mitu päeva jäi veel, ja nüüd lõpuks ongi nad käes.

Nii palju oli nüüd vanaaisal ja vanaemal neile jutustada. Toad olid puhastatud, toidud valmistatud ja jõuluriivil paistis palju häid asju.

Saabus videvik ja sellega ühes läheb asi ikka põnevamaks. Külvi ja Kalle südamekesed otse lõhkevad põnevusest. On nagu jõulukel-lad oleksid helisenud toa hämaras nurgas. Ja

eriti seejärele, kui vanaisa varem metsast toodud jõulukuuse tuppa tõi, tundus õhtu nii salapärane.

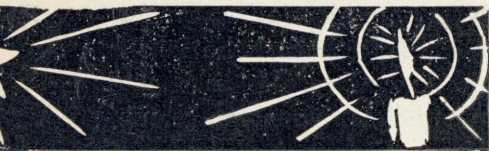
Ühes kuuse ehtimisega pandi tugevamate okste külge ka küünlaid. Ja kuuse all oli hobuseid, nukke, korve, õunu ja palju, palju ilusaid asju. Lapsed olid nii väga rõõmsad. „Oi kui ilus on kuusk! Vaata, Külvi, seda suurt tähte seal ladvas, kui ilusasti ta hiilgab. Vanaisa, kas see ongi Petlemma täht?“ küsib Kalle.

„On pojuke! Tähekene tuletab meile täna õhtul jällegi meele seda tundi, mil Jeesus siia kurja maailma sündis meid vabastama ja häädeks inimesteks tegema.“

Lapsed jäid vaikseks ja vaatasid kuuse ladvas rippuvat imelikku tähte. Vanaema laulis tasakesti omaette jõululaulu ja õhtuvaikuses see kõlas nii pühalikult, et Külvi ja Kallegi kaasa laulma hakkasid.

Väikeses toakeses kõlas pühalikult: „Üks laps on täna meil sündinud.“

Vanaisa oli oma pea käte vahele pannud ja

suured pisarad langesid üksteise järele tema pikka halli habemesse. Järsku katkestas Kalle laulu ja pani oma väikesed käekesed ümber vanaisa kaela, silmad olid tal suured ja küsivad.

„Vanaisa, armas, miks sa nutad täna?“

Külvigi oli lõpetanud laulu ja istus nüüd vanaisa põlvele. Temagi silmad olid imestusest suured.

„Armsad lapsed!“ ütles vanaisa ja surus neid tugevasti enese vastu. „Minu süda on täna väga raske, seal lasub üks suur saladus. Teie imestate, kui näete mind nutmas, aga ma ei saa teisi, kui vaatan teid, kullakesed, kuuske ilustamas.“

„Nutad sina meid alati, vanaisa?“ küsis Külvil värisevail huulil.

„Ei, kullakene. Teie olete olnud ikka minu päikse paisteks. Ilma teieta oleksime kindlasti muredest närtsinud.“

Veidi aega valitses sügav vaikus toas, siis algas vanaisa,

„Palju, palju aastaid tagasi oli meil üks poeg tema nimi oli Rein ja tema oli teie isa. Ema suri, kui olite veel väikesed ja siis kohe läks ka teie isa ära kaugele Ameerikasse. Läks ja jättis teid väikseksi ilma hooleta. Vanaema ja mina võtsime teid ja oleme siamaani kasvatanud. Püüdsime olla teile isaks ja emaks.“

„Oi — teie olete nii hääd olnud meie vastu, meil on nii väga hää olnud teie juures olla!“ hüüdsid Kalle ja Külvi. „Aga miks sa sellepärast nutad siis?“ imestas Külvi.

„Oma poega, Reinu, hästi mäletan veel. Siin, Kalle, oled nii väga oma isa nägu ja kui nüüd teie kuuske ilustasite, siis oleks nagu Rein sinu asemel siin. Aga ta on kaugel — kaugel kodust, võõra rahva hulgas. Oi Rein, Rein, miks tegid nii!“

Rein oli juba väikese poisina väga halb laps meile. Seltsiliseks olid talle ikka pahad poisid. Meie ei saanud teda kuidagi moodi paremusele kasvatada, sest alaliselt pahade poiste seltsis olles õppis ta vähehaaval inetuid sõnu tarvitama, siis vanduma ning suitsetama. Ja kui ta juba suuremaks sai, siis ka jooma. Püüdsime emaga talle paljugi Jeesusest rääkida, sellest, kes päästab patuahelaist, kuid ta kartis teiste naeru. Nii läksid ajad, kuni ta abiellus ja sai teie väikeste

isaks. Teie ema sai väga palju kannatada temaga, sest ta pahad elukombed ja joomine riisusid perekonnarahu. Kord, kui ta jälle kauase joomise järele koju tuli ja ema temalt raha hakkas küsima, sai ta väga kurjaks ning lõi ema raskesti. Hommikul, kui ta üles ärkas, nägi ta et ema surnud oli. Siis põgenes ta kohe ära Ameerikasse ja seal ta nüüd end varjab kui mõrvar.“

Vanaisa suur keha vabises, pää vajus alla ja silmist voolasid suured pisarad alla. Näis, nagu ei tahakski sellele pisaratejõe le lõppu tulla. Külvi ja Kallegi ei saanud hoida pisaraid ja nad kõik nutsid sellel pühäl õhtul.

„Nüüd ma rääkisin selle saladuse teile, mu armsad lapsed, selleks, et teiegi ei astuks samale teele, kus oli teie isa, vaid et annaksite end Temale, kes armastab meid ja hoiab inimesi kurja sisse langemast. Andke juba nüüd, täna õhtul, oma südamed Temale. Ilusamaid jõule ei saa ollagi ega suuremat jõulukinki, kui see, et anname oma mustad südamed Temale kingiks ja saame Temalt puhtad ja hääd südamed vastu.“

„Vanaisa, mina tahan saada Jeesuse omaks!“ ütles Kalle vaikse kuid tõsise ja kindla häälega.

„Mina ka!“ hüüdis Külvi läbi pisarate ja pani oma pääkese vanaisa rinnale.

„Oi — missugust rõõmu on täna meile val-

mistatud. Tule, vanaema, nüüd kiidame kõik Jeesust, sest Külvi ja Kalle tahavad anda oma väikesed südamed Jeesusele!“

Nad kõik põlvitasid kuuse juures ja näis nagu oleks säranud Petlemma tähtki kuuse ladvas heledamalt. Külvi ja Kalle südamesse sündis jõululaps.“

Nüüd on rõõmupühad!

Sellel jõulul kõlavad jõululaulud hoopis rõõmsamalt ja võimsamalt kui kunagi enne. Jõulud on toas ja südames, sellepärast maitsevad ka maiustused nii imehästi.

Siis alles on õiged jõulud, kui Jeesus on südames.

Kink jõululapsele.

S

Mida küll kingiksin Jeesusele,
sest täna ta sünnipäev ju?
Taevas ning maa kõik kuulub talle,
ja selle rikkused ka.

Siiski tean, ühte tal ainult on vaja
ühte vaid igatseb nii:
et talle enese kingiksin täna,
enese noorusejõus.

Miks seda ühte küll peaksin keelma,
kui mu õnn oleneb sest!
Kuningalapsena saada või seega
osa ta pärandusest.

Võta siis, Jõululaps, võta mu süda,
kuigi nii kõlbmata ta.
Pese ja puhasta, pühitse seda,
et seal võiks elada sa!

L.

l

Püha öö, õnnist'ud öö.
Ingli hääl välja pääl
Laulab rõõmustes: halleluuja,
Annab teada ka karjastele,
Kristus sündinud teil!
Kristus sündinud meil'!

Anni ja Maie jõulusaladus.

Ühel pühapäevaõhtul, kui koosolek oli juba lõppenud, läksid Paavo, Anni ja Maie esikusse. Siin tõmbusid tüdrukud Paavost eemale ja hakkasid isekeskis saladuslike nägudega midagi soostama.

„Noh, millised salaplaanid teil jällegi on?“ küsis Paavo, kes juba igavust tundis.

„Kuule Paavo!“ hüüdis Maiu. „Osta meile väike kuusk ja tee sellele jalg alla. Vajame seda ja palume sinult Paavo!“

„Kuuse võin ju muretseda, tahaksin teada, mis imeline saladus see siis on, — jutustage mulle ka!“

„Ära nüüd nii uudishimulik ole,“ sõnas Anni. „Too kuusk siia, küll me siis hiljem kõneleme. Aseta kuusk mu ukse ette!“

Jõululaupäeva õhtu jõudis. Anni ja Maiu näisid olevat väga õnnelikud.

„Mis teil täna on, teie näite nii ilusad ja säravad kui jõuluinglid,“ küsis Paavo tüdrukutelt.

„Jõuluinglid — kuuled sa Maiu, meie oleme jõuluinglid, ei, ei Paavo, seda meie ei ole, aga tead, meil oli üks ilus läbielamus täna. Ah jah, palju tänu sulle kuuse eest, küll see oli ilus kuusk, aga ta läks palju ilusamaks, kui me ta ära ehtisime, küünlad külge panime, ja ära viisime. Viisime — noh ütle, kellele me ta viisime,“ säras Anni.

„Hm — viisite, kust mina tean, kuhu te ta viisite, juba te ikka kellelegi ta andsite. Ega te ometi mõne vaese juures ei käinud?“ — sõnas Paavo.

„Just, just vaese lese juures käisime, küll sina oled aga tark poiss. Aga räägi sina Anni, sina oskad paremini jutustada!“

„Natuke enne jõule, kui olin väikesel ringkäigul, sattusin juhuslikult väga vaesesse kodusse. Ma ei võinud uskudagi, et nii vaeseid kodusid olemas on. Kui astusin tuppa, lamas üks naine mustade kaltsude sees kõvas voodis — tekki seal ei olnudki — kõrges palavikus. Oi neid pisaraid, mis seal valatakse! — Oodates vaatasid kõikide silmad minule, kui abitoojale. Mina aga olin kõigest sellest niivõrd ehmunud, et ei saanud paigastki liikuda. Väike, umbes kümneaastane

tüdruk oli kõveras voodi teises otsas ja nii umbes minuvanune poiss püüdis märgadest puudest pliidi alla tuld teha. Oi Paavo, kui hirmus oli näha, kuidas ainukesesse aknasse, kus üks ruut oli katki ja külma sisse kippus, oli topitud mingid kalsud. Sealt paistis valgus vaevalt sisse. Viimaks astusin voodi juure ja küsisin enesel nutt kurgus. „Võin ma millegagi teid aidata?“

Siis jutustas mulle ema väriseval häälel: „Isa on meil juba aastaid surnud, siia maani oleme ikka saanud kuidagi ära elada. Olin terve, siis käisin pesu pesemas, vähe sai, aga elasime siiski, nüüd aga külmetasin ja enam ei saa oma tööd teha. Toit on otsas, tuba on külm ja üür on maksmata — need jõulud tulevad meil väga kurvad. Miks Jumal on meid maha jättnud?“

„Ärge muretsege,“ sõnasin, „küll Jumal aitab, Tema ei jäta kedagi maha, kes Tema peale loodab. Palume ühes Jeesust.“

Ema pani oma kõhnad käed risti, poiss pliidi juures painutas pea alla ja tüdruk jäi mind suuril silmil vahtima. Põlvitasin voodi ette ja hüüdsin Jeesust appi selles suures hädas. Tuli oli vahepeal pliidi all põlema hakanud ja nüüd tuli kohutavat suitsu sisse. Enam ma ei võinud seal olla ja jooksin koju ning jutustasin isale kõik ära. Isa tegi siis korraldusi ning läksime siis sinna veel samal päeval tagasi ja viisime neile

natukene toitu ja puid. Selle järele oleme iga päev neid külastanud. Jõuluks viisime neile Maiuga sinu toodud kuuse ja kingid. Sa ei usu, Paavo, kui lõbus meil oli seal olla. Meil ei ole kunagi nii ilusaid pühi olnud, ema ja laste silmad särasid küünlavalgusel nii kenasti, et ma muud ei teinudki kui vaatasin neid silmi. Siis laulsime ja lugesime Piiblit ja tänasime head Jeesust. Nii ilus oli see õhtu meile. Meile on alati pühapäevakoolis räägitud, et õndsam on anda kui võtta ja nüüd oleme seda ise läbi elanud. Tahame nüüd alati minna vaeseid vaatama ja neid aidata nii palju kui suudame,“ lõpetas Anni oma jutustuse särasilmil.

„Ma ei imesta nüüd enam sugugi, et teie näisite mulle kohe kui inglid, sest see juhtumus on teid tõesti ilusaks teinud. Tõsi on, et meie kohus, kes oleme Jeesuse omad, ongi käia vaatamas ja aitamas vaeseid, kes vajavad abi. Just Jeesus saatiski teid sinna, olite täna inglite asemel. Olge ustavad oma töös!“ ütles Paavo.

„Tahame olla need, kes lähevad sinna, kuhu Jeesus neid saadab,“ lõpetas Maiu rõõmsalt.

Täht, mis pimeduses
 Minu teede pääl
 Heledasti paistab,
 Sulle laulan veel.
 Kes Su pääle vaatab,
 See ei eksi vist
 Teda hoiad Sina
 Tõesti langemast.

Siin olen olnud enne.

Aga samas juba avanes uks ja sisseastuja tervitas heleda häälega: „Jumala rahu siia täna õhtul.“ — Mõlemad vanakesed võpahtasid ja Liisa haaras sulase Mati käsivarrest kinni ja hüüatas: „Heldene aeg!“ — Aga Mati tõukas Liisa endast eemale ja läks sõbralikult võõrale tulijale vastu, kes oli pealaest jalatallani must, sest ta oli väike korstnapühkija. „Jumal andku sedasama sinulegi,“ vastas Mati tema tervitusele ja julgustas teda istuma ahju kuuma paistesse. „Kas sind peremees palus puhastama võõrastetoa ahje?“ — „See oleks küll olnud meistri teha, aga kuna ta ei olnud kaine, saatis ta mind enda eest.“ — „Noh, aga siis sa tulid viimasel silmapilgul, sest homme on ju jõululaupäev ja siis niisugused võõrad ei ole tere tulemast,“ rääkis Liisa pahaselt. — „Seda ma tean,“ vastas poiss ohates. „Meie, korstnapühkijad ei ole kunagi tere tulnud.“ — „Liisa, ära ometi kurvasta meie väikest sõpra, vaid anna talle parem midagi sooja suhu,“ noomis Mati.

Liisa täitis Mati soovi ja kandis poisi ette õhtusöögi jäänused, mida näljane ja külmetav korstnapühkija sõi heameelega. Söögi järel Liisa valmistas talle magamisaseme väikesesse vära-

vakambrisse. Sinna poisike heitis tänuliku meele-
lega, suured säravad silmad rahulolust helki-
des. — Kui ta oli läinud, ütles Mati Liisale:
„Mina ei mäleta, kus olen näinud neid silmi va-
rem. Need on minu meelest nii tuttavad,“

Ta vaibus sügavasse mõttesse kustuva ahju-
lõõma paistes. „Hea Jumal, millal on maa peal
rahu ja inimestes heameel,“ kuuldus tema ohe.
„Oi, vaene lapsuke, mida ta on pidanud kannata-
tama. On kuritegu saata niisugusesse tuisku ja
pakasesse väikest korstnapühkijat nii õhukestes
ja räbalates rõivastes, mis vaevalt võivad katta
joodiku meistri hoopide plekke tema kõhetus
kehas. „Oi, hea Jumal, anna inimestele viimaksi
rahu!“

Juba vara jõululaupäeva hommikul hämaru-
ses oli korstnapühkija üleval. „Tere hommikust!“
tervitas ta Matit, kes seadis mõisa peatreppi
jõulukorda. „Tere hommikust, minu poiss! Aga
mis sinu nimi õige on, väike sõber?“ — „Rikuks
mind hüütakse. Teist nime ma ei tea, aga jätku-
b ju sellest korstnapühkijale,“ ütles ta kibe-
dasti naeratades, kui Mati avas talle ukse. „Vae-
ne lapsuke!“ ohkas Mati ja ütles tasase häälega:
„Ole nüüd kärmas, et Liisa ei saa närviliseks,
kuna ta peab puhastama sinu jälgi.“

Mingi venivillem Riku ei olnudki. Paindu-
vana kui orav ta ronis redelilt katusele ja seisis

varsti härrasmõisa katuse harjal oma korstnapühkimise luudadega. Kui „saksad“ tulid hari-likule hommikujalutuskäigule, kuulsid nad selge ja kurva lapsehääle laulvat:

Ma korstnapühkija^{*} must kui öö,
kuna nii must mul aina on töö.
Siin üleval täht mulle sosistab:
„Mu sära sul eluteed valgustab,“
Korstnapühkijat kardavad lapsukesed.
Alles taevas ma rõivad saan lumivalged.

Majahärra ja tema proua naeratasid väikesele lauljale, kes lehvitas neile rõõmsalt oma musta mütsi. Aga siis nad jätkasid jälle kurvameelse-tena oma teed, kuigi oli jõululaupäev. Nad ei võinud jõulust rõõmustuda, sest kümme aastat tagasi oli tabanud neid suur südamelein. Ja see näris veelgi nende meelt.

Juba tuli Riku nobedasti alla mõisa kõrgelt katuselt ja hakkas vana Mati juhatusel puhas-tama võõrastetoa ahju. Aga ukسلävele astudes ta hämmastus ja ta huulilt kuuldus hüüatus:
„Siin olen ma enne olnud!“ Kõik oli Riku mee-lest nii tuttav, nii imelikult omane. Saduldatud mänguhobunegi toa nurgas oli nagu tema oma, olgugi et ta ei mäletanud, millal ta oli seda sa-duldanud ja ohjeldanud. Riku käis ümberringi ja kordas endamisi suuresti hämmastununa:

„Siin olen ma enne olnud. Siin olen ma enne olnud!“

Mati silmad hakkasid särama, proua vajus jõuetuna toolile ja majahärra läks poisi juurde ja küsis temalt sõbralikult: „Mida sa tahad sellega öelda, poiss?“ Riku ütles häbelikult: „Oi, majahärra, ärge pahanduge, aga mulle tundub, nagu oleksin enne siin toas olnud. Tundub, nagu oleksin mänginud selle hobusega, mis seisab nurgas. Aga võib-olla ma eksin, sest mäletan ka, et siin toas oli siis suur voodi, kus isa ja ema magasid. ja väike, mis kuulus minule.“ Nii rääkides hakkasid pisarad voolama mööda Riku tahmaseid põski, sest talle meenusid mälestused lapsepõlvest. Siis hüüdis proua mehele sügavasti vapustatult: „Jüri, vaata kohe poisikese käsivart, kas seal on samasugune sünnimärk, kui — kui — Richardil!“

See pingutus oli liiga suur murest murtud emale. Ta vajus minestunult toolile, kust vana Mati kandis ta sohvale. Aga sealsamas majahärra hüüatus äratas tema üles. „Maria! Maria! See on Richardi sünnimärk. See on tema, see on tema! Ta on meie kadunud poeg!“ — „Oi Jumal, Jumal! Sinule olgu üksnes au ja kiitus!“ hüüdis ema ülevoolavas rõõmus ja vajutas oma rinna vastu tahmase poja. Kaua tagasihoitud valu puhkes vaigistamatu pisarate voolu ja südamlikesse

sülelusisse, millele Richard aimates oma suurt õnne vastas tagasihoidliku õrnusega, nagu kartes kõike olevat ainult unenäo.

Kui need kolm õnnelikku olid vähe rahunenud, nägid nad vana Mati ülespoole tõstetud hõbehalli pääkest ristis kätega ukseavausel kiitvat Jumalat: „Nüüd Sina lased oma sulase rahus minna, kuna kadunud laps on jälle leitud, ja minu raske murekoorem on langenud, sest mina olin see, kes sel koledal öhtul jättis hooletusse valvamise, nii et laps äkki kadus.“ Maja-härä läks vana ustava teenri juurde ja ütles talle ta kätt pigistades: „Jumal on ustav! Ta on kuulnud meie palvet nüüd kümne aasta pärast ja kinkinud meile poja tagasi. Nüüd me ei mäleta enam vanu asju, vaid rõõmustume, sest on ju jõulud!“ Ja nüüd veedeti rõõmuküllased jõulud endises kurvas mõisas, sest kadunud poeg oli jälle leitud.

Aga ema, isa, Richard, Mati ja Liisa rõõm sel jõuluõhtul ei olnud kaugeltki nii suur kui see rõõm, mis taevas on Jumala inglitel, kui kadunud pojad ja tütred tulevad tagasi Isa majasse, hea Jeesuse juurde . . .